

37
L 116

Seedonis A.

Mahkfla

Jankundsem patikt,

ahtri wianu mihlestibu eeguht un tās par
lanlatām draudsenem dabut.

Sarakstijis A. Seedonis.

01525

Rigā, 1912. g.
Apgahdajis A. Seedonis.

1953

395

L. V. B.	
Nr.	In. 328.800 ✓

Priek. 68. *[signature]*

E. Lipes, grahmatu drukatava
Stakku celā Nr. 1.

I.

**Kas jaecwehro laulatu draudseni
iswehlotees,**

tad grib laulibâ eedotees.

Wajaga greeft wehribu us prahtu un isglichtibu. Wispahrigi wajaga pee iswehles ar, prahtu peemehrotees. Rod to neleef wehrâ, tad beeschi ween gadas, ka laulibâ eedodas tahdi zilweki, kureem naw dwehsetu faskânas un raksturu wecnadibas, bet weenigi wisâs weetâs pretunas. Schahdu laulibu newar nekahdi faupt par laulibu, bet gan par gruhtako wehrdribu, kura kak zilwekus smagâs waschâs, no kurâm teem lihds muhscha beigam naw eespehjamis atswabinatees.

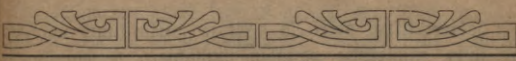
Mihlestibas reiboni jauneklis aismirst, zil swarigs solis ir lauliba un ka no katreem usnehuumeem lauliba ir tas gruhtakais. Zaur wianu faistas us muhschu ar otru radijnmu, kuru eepreekscheji nepasihst, un laulibâ eedodatees, dsihwe femes wirsû pahrwehrschas par elli. Bes tam laulibâ eedodatees jasin, waj spehs mihlamu buhti, ka peenahlas apgahdat un no wisam raisem pasargat.

Stipra kaisliba ween negahdâ par ihstu mihlestibu.

Mihli un prezes! Ja tu mihli, ko newari prezet, tu wari ari prezet tahdu, ko nemihli un mihlestiba war eerastees pehz apprezeshanās. Preekšch šchkihtām dwehselem naw augstaka wahrda par laulibu; ta usbur jemes wirjū debešs. Preekšch taurineem, kuri mihlestibu neušškata par šwehtu, lauliba ir tikai tukšchs wahrds un tukšcha škana; lauliba preekšch wineem nenosihmē neko. Bet no kam gan tas zekās, ka ir tikdaudš nelaimigu laulibu? Waj war drošchi šazit, ka laulibā war kotreiš laimi atrašt?

To war pilnigi drošchi šazit! Ustiziga laulibas dšihwe ir wisteeschakā pašahpe zekā — eegnht augstako debešs laimi šche jemes wirjū. Nelaimiga lauliba nezekās no tukštōšpeem gadus eerihkotā laulibas eestahdijuma, bet no pašcheem zilwekem. Weeglprahtiba un dšihwes nepašihšchana tik war nowest pee nelaimigas laulibas un apgahnit šcho šwehto eestahdijumu.

Gewads.

Laimiga lauliba ir debešis jemes wiršū. Un kuršch gan nekahros kluht pee schahdām debešūn? Ka zilwekam naw labi buht weenam to mahža jau šwehtee raksti un to wisu mehš nowehrojām ari šawā⁷apfahrtnē? Dabas mahnuuka dehsta zilwekos kahrtas dšinekli, kuršch atrod apmeerinajumu pee eedošchanās laulibā, pee pilnigas dwehsetu šaškanās.

Taurinšch laišchās no weenas pukites uš otru, jēw laimes mekledamš, bet apmeerinajuma winšch nekur ne- atrod. Peenahš wina dšihwes wafars un galu galā winšch weentulis beidi šawu dšihwi. Zitadi tas ir ar wihru, kam ir brašcha šeewa. Pat šawās wezuma deenās winšch at- škatas preeka pilnš atpakaš uš šawu pagahtui. Labi, iš- glihtoti behrni ir ap wihu un wina uštizamo laulato draudženi; wina laulata draudžene ir winam wina dšihwes žekā uštizama beedrene. Naw nekās leelafs par to, kā kad war kluht pee freetnās un uštizamas laulatas draudženes!

Lauliba ir šabeedribas štuhra atmens, wina ir prahta baušlis, jo beš prahta naw nekahdās pateešas laimes.

Man leekas, jaka Julijs Webers, leelais apuštuls, ka par katru šaweenošchanos mihleštibā ir jāpreežajas.

Ta pahreet tikpat ahtri, tā nahluše. Škaištums nowihst bet ihsta mihlestiba pastahw muhschigi. Newainiba in tās ihstās pušes, no kurām katrs freetns laulats pahrie wij šew goda kroni.

Newajaga tikai ahreji špihdet, bet ari eekšcheji buht freetneem. Tas burwoja dšehreens kurch, no šahkums isleekas šalds, wehlaši isahwas par šahrafi ruhgtu un atstahj tās šaunakās pagiras.

Garigs škaištums paleef muhschigi. Seja ir dwehšeles špogulis un talab no tās ari war špreest par zilweka eekšcheeni. Širds isglihtiba ir ihsti tās, kas pazet jaunus zilwekus zitu azis, talab ari jauneešcheem pehz winas ir jazensčas. Newar jau prašit, lai šewas škaištums lihdi muhscha beigam ušturotos, bet gan lai tās garigais škaištums pastahwetu muhschigi.

Ne katreis škaištās meesās mahjo škaišta dwehšele. Ne weenreis ween šastopam pee škaištām šewweetem tos nefreetnakos paradumus un leelakās wahjibas. Domezehr wezaki wehlas, lai teem buhtu škaišti behrni.

Wesela dwehšele mahjo tikai weselās meesās: mens sana in corpore sano! Tapehz ari naw pareisi, ka pee šewas ihwehles raugas weenigi uš atrejo škaištumu, jo wišai lela nošihme ir ari weseligai meesās buhwei. Šewwai ir jabuht wihra palihgam dšihwes wehtrās, winai jabuht šawu behrnu mahtei. Tikai špehziga šewa war buht wihram par atbalstu, war buht weseligu behrnu mahte. Ja winas šermens ir nešpehzigs un šlimigs, tad tahdas mahtes behrni buhtu ihsti nahwes šandidati.

Šaunawas meesiga attihstiba ilgst no 17 lihdi 20 gadam. Šchis laiks ir winas šeedu laiks. Neweenam

wihreeſcham newajaga few 18 gadus wezu ſfuki iſwehlee-
tees par ſeewu ſemnt. Lihgawai wajaga tikai daſchus
gadus buht jaunakai par lihgawaini. Seewas meeſigai
attihſtibai jabuht uſ weena lihmena ar wihra meeſigo
attihſtibu.

Wihram un ſeewai wajaga buht weenadam domani,
jehdſeeneem, uſſkateem un t. t. Tapat wehl ari, ja wihrs
ſahdreif pahraſi ahtri un ſtipri uſbudinas, ſeewai wajaga.
luhkot winu ar lehnprahtibu meerinat, jo ari paraſtais
ſakamais wahrds ſaka, ka weena pate pagale neſad nedegot

Seewai ir jabuht peemihligai, bet ne uſbahſigai, jo
ſaur to wina war ſaudet weegli ween wihra mihleſtibu.

Seewai wajaga buht atklati. Veekuliba ir meli
un beeſchi ween welk few pakat nelaimi un poſtu.

Seewai ir jabuht ruhpiyai mahjas mahtei. Pee
malas ar wiſu to, ar ko wina waretu ſawam wihram.
nepatiſchanas darit! Ar gudru prahtu lai ta audſina
ſawus behrnus un dara wiweem un dara wihram dſihwi
patiſkannu. Winas aiſprahtiba gimené daſchu gruhthu
ſtundu weeglinas.

Seewa nedrihſit buht ſiſſeke un tai newajaga laſit wa
pat rakſtit romanus, bet ruhpetees par mahjas buhſchannu
un behrnus un wihru neaiſmirſt. Domehr winai wajaga
tikdaudj ſapraſchanas, lai ta waretu ſawa wihra domas
lihſidalit un ar ſaweem aiſrahdiſjumeem padomeem ta
dſihwi ſaldinat.

Neiſſturama ir tahdam wihram dſihwe, ja ſeewawina
neſaprot un neprot weſt ſawas dariſchanas. Ja ſeewa
par ſawu wihru atkal neleekas ne ſiniſ, tad wihrs neat-
rod mahja neſahdu preeku un apmeerinajumu un waklé

tos ahrpus mahjas, beedribas, klubos un zitur, pe
šveščam perjonam. Wihram un ņewai wajaga weenlib
dŭigai isglihtibai buht un wihreeščam pee ņewas iswehles
uŭ to ņingri ween jaraugas, ja tas grib lauliba ihst
laimi baudit.

Wehl ņannaki ir, ja ņeewa ir gudrafa par wihru
ņeewas weenmehr wehlas, lai wihri buhtu mulņigaki
lai par teem waretu waldit. Tee ir neweņeligi uņņati. Ja
ņeewa weena pate tura waldibas groščus ņawas roņas
tad newar buht ueņahda laimiga lauliba. Par ņalku
ņeewas kundņibu var ņawa wihra ņirdi ir atkal zita leeta.
ņas gan tahdu gudrai ņewai neatwehles? ņurņch gudra
wihrs tahdu kreetnu ņewu newehleņees? ņas tahda ņahrt
negribes ņuht pee mihlamas ņewas?

ņeewa, ņura weena grib ahriņki ņiņidet ņabeedribas
preeščā, grib ņpehlet ņabeedribas dannu, nedrihņt ņe
prahtigu laulatu draugu iswehletees.

Mahja ir ņewas walņts. Winai te ir jagahda pat
behrnu labņlahjibu un mahjas meeru.

Dihri un glihti ir ņewai jauņwedas. ņekad tai ne
nedrihņt buht neglihtas, netihras drehbes — pat noņlehgtā
gimenē ween. Winai wajaga ņawam wihram patikt un
ņaweem behrneem buht par preeščņihmi.

Labi ir, ja ņewai un wihram ir weenadi uņņati un
tad tee dņihwes liņņtas prot ņopā pazeetigi panest. Weenam
ir otra intereņes jaaiņtahw. Bet wihram, ņā gimenes
galwai, ir ņatreis jaņin atraņt dņihwes liņņtas iņeju. Ja
wihrs prez bagatu ņewu, tad daņchreis winam no tas ir
jabuht wehrdņiņki atņarigam. Tahdas laulibas nekad newar
buht laimigas. Ja ņeewa ir dabujuņe bagatu puhtu lihņņi,

tad ta parasti j̄awu wihru pahrafi apipeesch. Seewai w̄ajaga buht taupigai un praft j̄awā j̄aimneezibā pareiſi eedalities; naw no ſwara, ka uſ galda nahf diwi waj trihs negarſchigi ehdeeni, bet ir uo ſwara taſ, ka ehdeens buhtu labſ, kad ari tikai weens patſ. Seewai newajaga neſad zenſtees ſkuht par mahjaſ galwu un waldneezi un apipeeſt j̄awu wihru. Newajaga wihram buht uſmahzigai, bet wiſāſ weetāſ un leetāſ parahit, ka ſeewa ir no wihra atkariga.

Bet ari wiſāſ bagatāſ jaunawaſ naw ſliktāſ mahjaſ mahtes. Winaſ ir waj nu iſſchkehrdigāſ waj ſkopāſ, warāſ ſahrigāſ un eebildigāſ, meligāſ un laiſſāſ.

Wihreeſcham pee j̄awaſ dſihwes beedres newajaga pahſteigtees, bet teiſumam: „kaſ jaunſ prezejees, taſ to neſad nenofchehloſ“, ir wairaf taiſnibaſ, neſā kad wihreets prezāſ leelā wezumā.

Pilniqi pareiſi jaſa ſnigge, ka jaunibaſ gadōſ ir ſidewigaki iſglihtotees, neſā dſikā wezumā. Weenam pret otu ir preekſchumeteem weeglafi noſlihpetees, ſamehr tee miſkſti. Tā taſ ir ari ar zilwekeem, ſuri jauni laulibā eedodantees daudſ weeglafi iſglihtojāſ, neſā wezumā. Sedomiba un duſmaſ jaunibā nelaiſch tik dſikāſ jaſneſ, ka wezumā, ſur ſildāſ parasti mehdi buht negantakaſ. Pret ſchahdeem netiſumeem wiſlabakaiſ lihdſekliſ ir ſatrciſ j̄awu laiſu ſahrtiqi iſleetot un j̄awuſ laulibaſ peenah-tumūſ iſpildit. Seewai ir parasti jabuht laipnai pret weeſeem, pret behrneem, pret wihru un j̄azenſchaſ ween-mehr buht intereſantai, tad titai ihſta laulibaſ laime ir gaidama.

Tā taſ mehdi buht weenmehr!

Lai ari ņeevetei jau buhtu ņinama iņglihtiba, to mehr, laulibā eedodotees winas raņsturs un prahts pahre weidojas leelā mehrā.

Tikai maņ iņnehmunu mehš ņe ņaņtopām un to tad ari tikai pee augņti dņimūņeem zilweņeem, kuru raņsturs ari pehž daudņeem gadeem maņ ko waj ari nema nepahrgroņas. Bet tā ari ir tikai waroniga iņrāhdīņhanā un neatneņ neņahdaņ ihņtaņ laimeņ. Talab ari naw ee teizamaņ wezuma deenāņ eedotees laulibā. Kaņ to dara taņ dara muņkibaņ un naw jau no jaunekka gadeem wihra galwaņ uņ ņa.veem plezeem neņiņ.

II.

Kā pret ņeeveetem iņturetees un mahņņla winām patikt.

Dņejneeku karaliņ Gete dod padomu par augņti dņimūņhām ņeeveetem iņpehtit, ka winas ihņti juht un domā. Un naw neņas wairak waja dņiņgņ, ka laba iņglihtiba, lai jaunņ wi hreetiņ praņtu ar zeenijauām danam pareiņ apceetees. Wini ņmalkaiņ prahts, ņkaistums un maigums wini praņchana paņiht zilweku ņirdiņ un labas domas kaņ wed pee wiņa ka leela un zehla, wini mahņņla eecture mehru un prahtigi wadiņ pa dņihweņ zeku, ar weenu wahrdu ņakot wini tihra ņeewiņņhiba to pee well pee wihra ar ņtiprām ņaitem, remdē tā pahraņi ņtraujo dabu un

padara mehrenus ta pahraf ajos usftatus un mihsftina un imalzina wina ijspeedeemus, norahda, kà winam eefschigi un ahreji jaišturas un talab: no weenas pušes ir zilwefa ipehka attihštiba ir tà, ka uedara tifai wišu to, fo war, bet fo drihft.

Seeli un šaldi ir tee preefi, fo iſbauda ar zeenijamàm ſeewam, kad katru doma, katra wehleſchanàs un griba teef jau no azim nolafitu, fur ar katru maſako jozinu teef padarits leelafais preeſ; wiku aſprahtiba un mihta peeglauſchanàs, dara tàs patihkamas un intereſantas; wiau mihleſtibas pilnà daba, gaidit pazeeftees un ſchehlôt, tàs padara war waronem; winas laipnà, mihta nu tihkamà uſweſchanàs jaištis wiſru pee winas.

Domà nepareiji, kad ſeewas gribot wihrus ſaiſtit weenigi ar meeſigu ſkaiſtumu. Daſchreiſ mehds buht otradi. Ir loti ſkaiſti un ſtalti jaunekli, furi neſpehj eeguht ſkaiſtà dſimuma beekriſchanu un no otras pušes atkal neglihti wihrreeſchi, fureem ſchajà jinà atkal labi laimejas. Waj te nu naw pamats eefſch ta, ka winas dod preeſchrofu gudrafeem un jozigafeem, waj ari leelafà waj maſakà mehrà glaimoſchanas un liſchkeſchanas deht; te nu ir ap ſeeweeſchu iſtabu jaet apfahrt, tapehž ka to tifai winas paſchas ſin. Kas to negrib ſapraſt, war darit fo gribedams, tomehr winſch neſa nepanahts. Maſakà pahriſkatiſchanàs te ijjauks katru planu; beekriſchanu war eeguht tifai tad, kad riškojas prahtigi un apdomigi un pee ſkaiſtà dſimuma nepahrſteidſas, ſew dſihwes beedri ijmeklejot un to bildinot. Sirds pate tahdos gadijumos dikte preeſchà, kas mutei jarunà. Wiſſkaiſtakee wahrđi pluhſt paſr lnhpam, kà ilgi aiſtureta ſtraume. Wej tam, ja grib eeguht ſkaiſtà dſimuma labwehlibu, jagehrbjas loti glihti,

bet ne pahripihleti, talab fa labi iſglihtotas un prahtigos
jaukfundſes tahdus pahripihlejuunus nemihl.

Seeweeti, bej tam, wehl peewelf wihreeſcha ſpehſs, ja
winai fà wahjakam dſimumam aiſjargataja ir wajadſigs.
Tas tà jau nu reiſ ir dabà un tur nefas naw grojams.
Gadas ari fa daſchas damas mihl neſpehzigus wihreeſchus.
Winas ſajuht dſitu lihdsjuhtibu pret zeetejeem, peemehram
ſakroptoteem, ſlimeem un tamlihdsjigeem; bet wehlafi ſch
lihdsjeetiba pret wihru nems preteju wirſeenu un tad buhs
nelaime nelaimes galà.

Preezigi ſhmeekli un jautriba ir wiſpahrigs ſwarige
eeteiſchanas rakſts jauņem wihreeſcheem. Bet tifaſi wajaga
nowehrot labi waj ta naw leefuliba. Ja tas teeſcham tà
buhtu, tad labafi wajaga peeſjargatees.

Leels netikums ſeeweetes rakſturà ir ſinkahriba. Ar
to wajaga luhtot pee laifa nowehrſt, lai zaur winu nezeltos
daſchas klijmas.

Iſcheſterſilds ſaka: „Ja tu ſeeweetem gribi peetaiſitees,
tad uſtizi tà m kahdu noſlehpumu“. Domehr iſchis noſlehpums
nedrihtſt leels buht. Jauna meitſcha, furai ir kahds no
ſlehpums uſtizets, domà, fa tagad jaunais wihreetis pe
winas ſaiſtits ar ſtipràm ſoitem. Nefas jaunam ſkufim naw
patihkamafi, fà kad jaunus wihreetis ar winu plahpà par
kahdas zitas damas apſtahktem. Tas dod baribas weels
preeſch abàm puſem.

Wajaga ſjargatees garlaizigam buht. Damas gribs, la
winàm pakawè laifu un tahdu, fas neproj intereſanti ſtahſtū
tura par mukteem.

Bat zeenijamakàm ſeewam jau no wezu wezeem laifeem
peemiht wairaf kluhdu, nekà mums wihreeſcheem. Bagatige

nerwi, furi weeglafi aijnem dajchadus eespaigus, wahjaka meeja, furai dajchadi eespaigi wairaf nekà mums ir pee tam wainigi. Tadeht naw jabrihnas, ka mihlestibas leetas damas juh:igafas, nekà wihreejchi. Bet wihreejchi beejchi ween uf-
skata jchahdas mihlestibas juhtas par mullkibu. Wehl wairaf apahrleef waj talab wihreejcha rihziba ari ir pareisa un laba.

Seeweejchu iitabà ir jajargajas no dajchadam nez-
khibram un jaujglabà itai preefch jew dahrgam perjonam wejelu. Ari te ir daudj kas, kas noder preefch aijstahwe-
jchanas no launa. Ja prahtigi, apdomigi, newis pahre-
iteidjigi jchahdos pahrkahpumos rihkojees, tad leeta iigro-
fjees tà, ka no masa grehta newares isaugt leels grehts,
furjch waretu jamaitat jaunajam pahram wina laimigo
laulibas djihiwi.

Pe dajchadam majam zihnam un fildam wajaga ar
jeewam, tam dot azumirka ujwaru, bet itai ne-
wajaga kaut jchai leetai eet par tahlu; ja jeewai nedos
dajchreij ujwaret, tad neweena jeewa to nepeedos.

Seeweetes ir wisangitakà mehra un wisahtrati jpeh-
jigas palist jawam wihram neustizamas. Meti kahdai peemih
mahkila ujjstahtees preti wihreejchu kahrdinajchanam. Pa-
wedejs ir jawu jpehli winnejis, tiklihdj winsch nomana, ka
jeewas jimpatijas ir wina pujē. Talab es tizu, ka isture-
damas auksti pret tahdu ujbahjigu wihreeti, wisweeglafi no
wina atkratijees.

Pahrleeziga linzinajchanas ir zeenijamai jeewai tikpat
weenaldjiga, kà weenfahrijcha, ifdeenijska isturejchanas. Kahr-
tigi un peeklahjigi pret jeewam isturetees ir katra kreetna
wihreejcha peenahkums — bet kahrtibu un peeklahjibu nekad
newajaga leekufot.

Ʋahrafi leelas perjonibas ar ųweųųheem ari nekad nauw peelaiųchamas.

Maħja wairs nestahw ųawos pamatos, ja f a h d a s ųeewas gods teef aiųfahrts.

Talab, ja tew gadas buht weenam paųųham damu ųabeedribà, neaiųkustini jautajumu par damu, kaų tur nauw klaht. Damas neiųrahdis nekahdas neustizibas — bet tiklihdj kà uųjahks kahdu aiųdomigu jautajumu, tad wairs nebuhs labi. Tiklihdj winas manis, ka kahdam wiħram ar kahdu ųeewu ir dariųchanas, tad ir beigas. Talab ųeewam wajaga ari ųargatees ar kahdu wiħreeti palikt weenatnè.

Diwas ųeewas, kuru ųtahwoflis waj ųkaistums ir weenlihdųigs waj ari kam weenada iųgliħtiba, neųadeen weenà ųabeedribà kopà. Winas ųargajas weena no otras talab, ka ir weenlihdųigas. Ja kahda ųeewa ųlino ar kahdu faiti, tad winas kaimineene ųargajas kà no uguns, kai ari winai tahda faite nepeemestos. Ta pate waina peemiht ari daiųheem wiħreeųheem.

Kura ųeewa gan newehletos tihras un gliħtas drehbes. Talab ari mode ir tik pahripiħleta in groųiga. Bet wiħreeųham newajaga ari buht modes gekam — tapeħz ka ųeeweetem tahdi nemaų nepatiħk.

Ʋee damu apmekleųchanas waj weeųibàs, jagreeųħ weħriba uų uųwalƳu.

Mugųtakà eleganze ir weenkahrųħiba ar gaumi. Se-wiħħi jagreeųħ weħriba uų welas tihribu.

Nekahdu pahripiħlejumu! Newajaga par daudj apfahrtees ar dahrgumeem un rotas leetam. Wiħam wajaga buht ar labu gaumi un iųweħli, un neuųkriħtoųħi.

Newajaga pahrafi lepotees ar dahrgàm drehbem waj atkal drehbes pahrlaefu fãudjet. Pirmais iſrahda pahrmehrigu lepniibu un otrais, ka zilweks domà tifai par ſawàm drehbem.

Maſa, glihti pehz modes pagatawota garderobe ir daudj glihtaka, nekã leela pehz modes nepagatawota.

Ja jaunais zilweks ſazito eewehros, tad winſch ſew atradis lihgawu, kas ſpehs to darit lainigu. Zilweka meeſas buhwei ari pee tam ſwariga noſihme. Ja wihreetis tureſees taijni, tam buhs weſels fermeus, brihwa peere, kas wiſs ir wihreeſcha ſkaiftums.

III.

Kã uſſahkt paſihjchanoſ.

Ja kaħds jauns wihreetis, furam peemiht wijas agrafi minetã ihpaſchibas, newar eepaſihtees ar ſeewetem, tad ta ir wina paſcha waina.

Kas baidas, ka padaris ſewi ſmeekligu, kad gribes nahkt ar damam ſakaros, tas paliks droſchi ween wezpuiſchoſ. Zilwekam wajaga weenmehr buht droſcham, jo tifai droſcham ween peeder paſaule. Kalab gan daſchi jaunekti bihtas no jaunfundſem? Waj tad winas kodis? Ne, — tur ir wainiga audſinaſchana, pee furas jau no pat behrnibas

nahkamo pašaules pilsoni nobihdija pee malas un tajā ees-
audsinaja bailibu un fautribu. Bet:

Tif drošham peeder pašaule,
Bet newis glehwulam,
Tif drošchi dšihwē šokus špert
Un nebuht bailigam.

Tad tif war dšihwes laimi guht
Un daitu lihgamu,
Kas šchiteem wahrdeem netiz wis,
Tas mullkis — šazišchu.

Widus šchirū meita apmeklē parasti atkļautus dantšchus
un labdaribas eestahdes, teatri un jautribas wafarus wezaku
waj ašbildnu pawadibā.

Wislabakā eepašihšchanās ar damam ir weesibās. Ta
jauni wihreešchi un jaunās damas danzotot luhko weens ar
otru eepašihštees. Paušēs katrs ar šawu damu šarunajas.
Naw nemaj wajadšigs, ta šarunas buhtu deesin kahdas
augštās. Beeteef ja šchajā pazilatajā gara brihdi wed aš-
prahtigas šarunas, kas šaškan ar labo toni un naw peedau-
šigas. Weetu weetam pa jozinam, pa ašprahtigai peesihmei,
bet no Deewa pušes wajaga šargatees par geki iškitees.

Kad jaunās damas gimene taišās eet mahjās, tad
wajaga peeklahšigos wahrdos luhgt pehž atkļaujas winu pa-
wadit un ja tas teef atkļauts, tad tif eet lihdsi.

Ja par jaunās meitšchas eeskateem un domam pee
pirmās reišes naw škaidribā, tad wajaga luhkot otru un
trešchu reiši šatiktees, kamehr leeta reiš ir škaidribā. Pehž
tam, kad abu jauneešchu šawštarpeja weenošchanās ir no-

tituše, wajaga greestees pee tehwa un mahtes un ijluhgtees winu atlauju.

Bet ne katrs koks kriht uš pirmo žirteenn — ne katr-
reij jaunam wihreešham iždodas eeguht jaunās meitščas
peekrišchanu uš pirmo reiji. Daščreij buhs gruhta un ilga
žihna, eekams buhs eespehjamš kluht pee ušwaras. Bet
mihlestiba jau nepasiht nekahdu kawekku un, beidsot, tos
tomehr ijdosees ušwaret un jauneklīm eeguht šawu dailpukiti.

Bet jauneklīm šawos šapnos Jaredš ari tas, waj winšch
pareiši noškatijs šawu nahkamo. Ja tas naw, tad nahkamā
laulibas fahrtā wišs ees atšchgarni.

Ar meitam no augštakām aprindam ir gruhtafi eepa-
sihtees. Tur ir jameklē perjonas, furas ar šinamo gimeni
pasihtamas. Ari teatrs, konzerti, labdaribas rihkojumi un
zitas ispreezas ar eemihlotu damu war west pee mehrka.

Uš eelas war padewigi šareizinat un pee gadijuma
pafalpot. Leetum lihstot damai war peedahwat leetus šargu
waj ratus un peedahwat, ari šawus pafalpojums u. t. t.
War atrast tuhštostšheem daščhadu zeku, kā šawai isredšetai
tuwotees. Tikai wajaga droščhibas un wihreščhibas un pee
lihgawas war kluht.

IV.

Ra ar eemihloto jaapeetas.

Emihlejušchees atrod išturrešchanos weenam pret otru
par loti gruhtu leetu. Knigge šaka, ka eemihlejušchees wišas

leetas meerigâ prahatâ apluhkojuſchi atradiſ, ka taſ ir leelafaiſ neprahthſ, ka wini no kaut ko kautrejuſcheeſ. Ja kahdſ domâ, ka preeſch ſchahdas iſtureſchanâſ ir wajadſigi kahdi preeſchraſti, tad taſ leefi ſantajè. Bet Knigge tomehr ir dewiſ pahriſ aiſrahdiſumui, kâ eemihlejuſchameeſ weenam pret otu jaiſturaſ.

Pirmâ mihleſtiba dara leelu eeſpaidu uſ wiſu zilwefa buhti. Kaſ naw nekad mihlejiſ, tam naw nekahdas ſajehgaſ par ſwehto preeku, kaſ eemihlejuſchoſ pahrnem.

Pawijam ir zita leeta pee pirmâſ mihleſtibaſ atflahſchanaſ no diwu newainigu ſirſchu puſeſ, kaſ pirmo reiſi mihleſtibaſ uguni eedegaſ, kad rodas ſaldâ wehleſchanaſ kopâ kluht un iſteikt ſawas ſwehtâſ ſirſchu juhtâſ.

Jaunekliſ eemihleto kaunigi uſluhko; ta nojarkſt, winâſ ſkats kluht nemeerigſ, ta iſſkataſ kâ jauna meitſcha un runâ kaunigi; winâſ azu ſkats ir mirdſoſchſ un ta neſin kur aziſ greeſt. Beigâſ jaunekliſ jahk bailigi toſtidameeſ rnat, pee kam jaunawa jahk kautri ſmeeteeſ. Schahdſ ſtahwofliſ welkaſ deeſgan ilgi, lihdiſ kamehr jauneeſchi dabu ſawas domâſ galigi iſmainit un ſapraiteeſ, ko weenſ no otra iſti grib — un tad:

Muti pee muteſ, fruhtſ pee fruhtſ,

Mihleſtibaſ medu ſuhz,

Mihlâ, jaukâ ſaſkanâ, —

„Tawſ“ un „Tawa“, ja, ja, ja!

Rebeidſamſ ſchiſ brihdiſ ſchkeet,

Regribaſ pat projam eet,

Mihleſtibaſ ſeedoniſ

Tagad teem ir peenahziſ.

Ustizibu šwehr tee nu
 Te par šawu miħlibu,
 Wineem šmaida miħliba
 Augstakà un šwehtakà.

Laulibà ir greiřfirdiba ļauns netikums; katrai kildai ir ļaunakàs šekàs. Miħlestibà greiřfirdiba dařchreiř eenes jaunu dšihwibu. Dekàs naw tiř šalds, kà šameerinařchanàs peħž majàs kildas. Šahadi řkati jaunos šaweeno wehl řtiprafi.

Ustiziga, ihřta miħlestiba řeed wiřà kluřibà. Ta ne-meklē preeřřch řewis řkalàs iřteiřřmes. Šautakee mirkli miħlestibà ir tee, kà řarunajàs newis ar wahrdeem, bet ar řkateem un weens otru labi řaprot —

Ar katru řkatu, ko man uřmeti,

Tu daudř, jo daudř ko manim pateiži!

Wiřkořchakais laiřmets ir liħdř řahju deenai, tà řauzamajàs liħgawas deenàs, kad jaunee ļaudis ilgotees ilgořees, kad tee kluřš uř muħřchu weenoti, kad tee nebuřš wairš weens, bet diwi. Bet řchim liħgawas laiřmetam ir ari wehl žits wiřai řwarigs uřdewums, — winam ir jabuht ari audřinařchanas laiřmetam, kura jaunee weens ar otru cepařihřtas un žaur řawu miħlestibu weeus otru preeřřch řewis audřina. Na liħgawas laiřmets ir audřinařchanas laiřmets, to wini nedriħřřt aiřmirřt.

Kad wiħru un řeewu řaiřta miħlestiba un ustiziba, tad tikai winu lauliba war buht laiřniga uu šwehtiga, žitadi ta pahrwehrřřchàs par ihřtu elli řemes wirřu un ir wiřai řabeedribai un ari walřtij par pořtu. Talab wehl reiř at-

gahdinam un zeejchi peefodinam jauneejcheem, lai tee pee
Laulata drauga ijwehles buhtu ujmanigi, jo zitadi winu
lauliba⁷nebuhs laimiga.

V.

Par laulatu draudzeni wispahrigi.

Laulati draugi redjas ifdeenas un teem ir eespehjamis
fflabot laulibas dsihwes abpujejas fkuhdas. Wincem ja-
ruhpejas par to, lai tee mihlestiba weens prez otu neatdseeft.

Nekad newajaga laulibas dsihwe peemirft peeflahjibu,
jo peeflahjiba zelas no tam, ka wihrs audsinats. Ir aplam
jazits, ka peeflahjibai lihdsjas newaretu pastahwet uftiziba.

Kad lihgawainis eestahjas wihra fahrtā, ftad winam
wiju jawu ujmanibu wajagp peegreest jawai seewai. Behz
fahjam winam jawas seewas raksturu wajaga jau pilnigi
pasiht.

Winam newajaga atlant medus mehnefchos seewoi par
sewi waldit, jo wehlaki winjch ar waru grofchus jawā rokā
nedabūs.

Wihram nekad newajaga leegt jawu draudfibu, laip-
nibu un iipalihdibu. Winam fjagahda par to, lai wina
seewa nekahdi nepaliftu garlaiziga.

Kas labas grahmatas lafa, fabeedribas apmekle un
wijam domā pakal, tam buhs katru deenu kaut kas interejants
fo pastahftit. Bet patihkami naw tas, kad abi zauru deenu

šehjeh klusēdami weens otram preti. Tahdā gadījumā ari naw jabrihnas, ja garlajziba eerodas un laulatee draugi katrs uš ņawu pušī ņahņ ņew meklet draugus. Loti labi ir, ja wihtam ir ņaws ņewiņhks, atbildigs amats, ņas to maņakais daņņas ņtundas nodarbina ahrpus mahjas waj ari weikala zekojumi.

Wihts iņpilda uš mata ņawus ušdewumus, bet wihtņ ar ņawu tņņaklumu neņa newar panahņt ņawā mahjas buhņņana. Tas tiņai ir wiht ušdewums.

Wihts nektuhst ari greiņņirdigs. Wihtņ ir aklis pret ņawu ņewu un nododas ņawam ušdewumam, uņtizedams ņawai ņewai pilnigi un ņtrahdadams beņruhpiigi ņawu darbu! Seewa atkal ņawu wihtu wiņai maņ redņama eegahdajas ņahdu mahjas draugu un wed ņaku dņihwi, nedomadama, ņahdas tai war buht ņekas, atņtahdama ņawas mahjas mahtes peenahņumus pilnigi nowahrtā.

ņchahdam ņewam ir wiht ušwalki leelakā neņahr-tibā, wihtu weņa ir neņihra un puņchumaina, ehdeens nahņ paraņti galda ņabojats.

Laba mahjturiba ir leelakā laime laulibas dņihwē. Dur wiņs ir tihri un glihti, ehdeens nahņ katreis laikā uš galda un ir garņchigs. Bate mahjas mahte ir laipna pret ņawu wihtu un tā wiht dņihwi ņaldina.

Ja ņewu pahņņahpj ņawus ušdewumus, tad ta ari nedara ņawam wihtam pa prahtam. Ja wihtu ņaur ņawu rihtibu padara nelaimigu.

Ja laulatu draugu ņtarpā walda neņaņkana, tad behtni ari neņiks labi ušaudņinati. Ja neņaņkana naw

islihdjinama tad lai wihrs behrnus dod labaki ſweſcham ufaudſinat.

Mahte tahdi rihkodamās dara ſaweem behrneem leekako netiſnibu.

Za walda ſtipra neſaſkana laulato ſtarpē, tad mahjā eet wiſs uſ 'poſtu. Teek paſtahwigi iſpauſtas daſchadas mehles. Plehſchonās un lamaſchanās ir ſatru brihdi. Ari ſweſchu ſauſchu aziſ wini ſaudē ſawu zeenibu.

Wiſwairaf nelaimes ſchajā jinā rada ſeewas mahtes.

Ir jau ari labas, godigas ſeewas mahtes, kaſ uſtura ſaſkanu laulato ſtarpā, bet tahdu ir ſoti maſ.

Katram ir jaruhpejaſ, lai mahjaſ buhſchanā walditu ſahrtiba, ta ir ta augſtaka leeta.

Nopeetnaſ ſarunaſ lai laulatee iſdara apaſſch tſchtrām azim.

Wiſram jabuht mahjaſ fungam, tahdu padomu eſdodu.

Nekaſ tā neſatreez laulibaſ dſihwi, ka neuſtiziba laulibā. Ta ir leelakā laulibaſ laimes poſtitaja.

Wajaga ſargatees no koſetent, jo tāſ newar buht labas ſeewas.

Lai wihrs nedod ſawai ſeewai pahrafi leelaſ brihwibaſ pee ſatliſchanās ar ſweſcheem wiſreeſcheem, jo tiſ tahdā zekā rodas, tā ſauktee mahjaſ draugi.

Ir pilnigi un ſmalſki janoweſtro waj ſeewa ir wiſram pilnigi uſtizama. Za^{an} wina ir neuſtiziga, tad tiſ

war no winas ſchkirtees, waj uſlikt tai ſahdu zitu ſodu.

Wiſos gadijumos ir laulibas ſchkirſchyna ſoti ſwara
riga leeta. Laudim, furi jau ilgus gadus kopā nodſih
wojuſchi, nahkas grehti ſchahdu ſoli ſpert, bet tas wi
neem jadara ſawu behruu Iaines labad.

Tā tagad mehs waran ſawu apzerejumu beigt, un ſa
ſchi grahmatina atneſis latweeſcheem ſwehtibu. Lihdſ
ſchim par ſcho jautajumu mums wehl nebija rakſtits.

Beigas.

Beeminas pantini eerakstami albumos.

1.

Muhšhiga ir mihlestiba,
 Muhšham preeks preekšj tās man šit!
 Lai tur preeks waj šahpes miht,
 Muhšham ta ir uštiziga.
 Katru firšchu puštsteenu
 Lewim ween es atdodu.

Mebichs.

2.

Lai ar jeme gruhšt,
 Swaigsnes leja kriht,
 Debešs isgaištās,
 Mihlestiba miht
 Kruhtis manejās.

A. Müntners.

3.

Dwehšele naw tahdam,
 Kas naw mihlejis,
 Bet kas wihl, tās dšihwi
 Sen jau eeguwis.

Gungs.

4.

Man leekas, ka rotas uļ galvu
 Tew leekot ir jašaka;
 „Lai Deems dod tew tahdu balvu,
 Kas ičkīhstu tewi uštura.“

Seine.

5.

Saki, kas ir mihlestiba,
 Mihlestiba uštiziga,
 Saki, kas ta ihsti ir, —
 Tas mums labi jaiščķir;
 Waj tew kruhts gan nešaka?
 Mihlestiba muhščiga.

Rūderis.

6.

Mihlu tewi, meitenit,
 Mihlu, dahrgo engelit;
 Preezigi man ušmaidi,
 Projam mani neraidi.

7.

Seedonis man jaukafais,
 Gawilē man feme, gais, —
 Ka tu mani mihli gan,
 Ak, jīk wareni taš ūkan.

8.

Meduſmojees, dahrgafà,
 Raifem welti nenokaujees,
 Mihleſtiba ſargà tewi,
 Talab winas warai kaujees.

9.

Lai tewim ſmaida labeè gari,
 Lai mihleſtiba uſſmaida,
 Lai weenmehſ laimé dſihwot wari,
 Lai labſ tiſ tewi ſagaida.

10.

Mihleſtiba, uſtiziba,
 Beenmehſ ſpihd là ſkaidrais ſelſ,
 Talab tahds, laſ mihko ſwehti,
 Lai wiſ nekad neteeſ pelſ.

11.

Mihleſtibas roſchu lejaſ,
 Lai tew uſſmaida,
 Winas ſwehtſwinigà laime,
 Lai tew' ſagaida.

12.

Lai preezigſ tawſ waigſ,
 Lai laime tew ſyſtaid',

Lai listens naw baigs,
Lai mihla tewi gaid'.

13.

Man meitin, neduſmojees,
Es tewi mihleju,
Pat dſihwibu preeſch tewis
Es labpraht feedoju.

14.

Mana mihlestiba
Iz ka ſaules stars,
Mana mihlestiba
Iz ka pawafars.

15.

Mihlu tikai tewi,
Mihlu dahrgaka,
Naw neka wirs ſemes
Man wairs jaukaka.

16.

Schito mihlestibas feedu,
Dahrgaka tew feedoju,
Talap manis neaismirsti, —
Muhſcham tewi mihleſchu.

17.

Dahrgs mihlestibas mirklis,
Tas ſwehtlaimibu dod,

Un winā kaištot firdis
 Sew ihsto laimi rod

18.

Sirņiba un mihlestiba
 Wišas waščas pušču laušč,
 Wišai šwehtos nošlehpumus
 Mihledamees firdim paušč.

19.

Mihli uštizigi,
 Tad tew rašeš preeš,
 To beš mihlestibas
 Džihwē wišs ir neeš.

20.

Lai laiue tewim ušņaida
 Škatrā štundinā,
 Un mihlestiba pawada
 Škatrā brihtina.

21.

Klau, kà šwana, klau, kà šwana,
 Ahrā atkal pawajars;
 Wodees wišs uš jaunū džihwi, —
 Mihlestibā atšpirgs garš.

22.

Šifai mihli
 Uštizigi, —

Tad tew reiji
 Laimē rafees.

23.

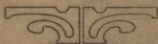
Mihlestibas wara
 Wiņu pahripeht prot, —
 Refur šawā žekā
 Schkehrschku neatrod.

24.

Jr mihlestibai leela wara, —
 Ta wiņus wešelus muhs dara.

25.

Mihlet — taišniba —
 Laimē leelakā.

Saturš.

Gewads.

I.

Kaš jaewehro laulatu draugu iswehlotees.

II.

Kà pret ņeweezem isturetees un mahņla
winàm patift. ::

III.

Kà uņņahkt paņihņchanoš. ::

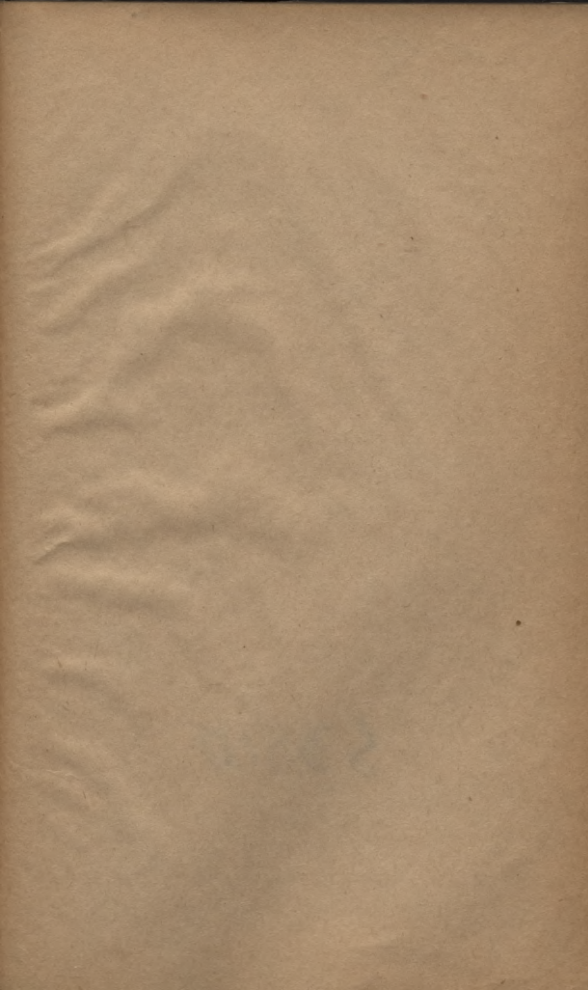
IV.

Kà ar eemihleto jaapeetas. ::

V.

Par laulato draudņeni wiņpahrigi. ::

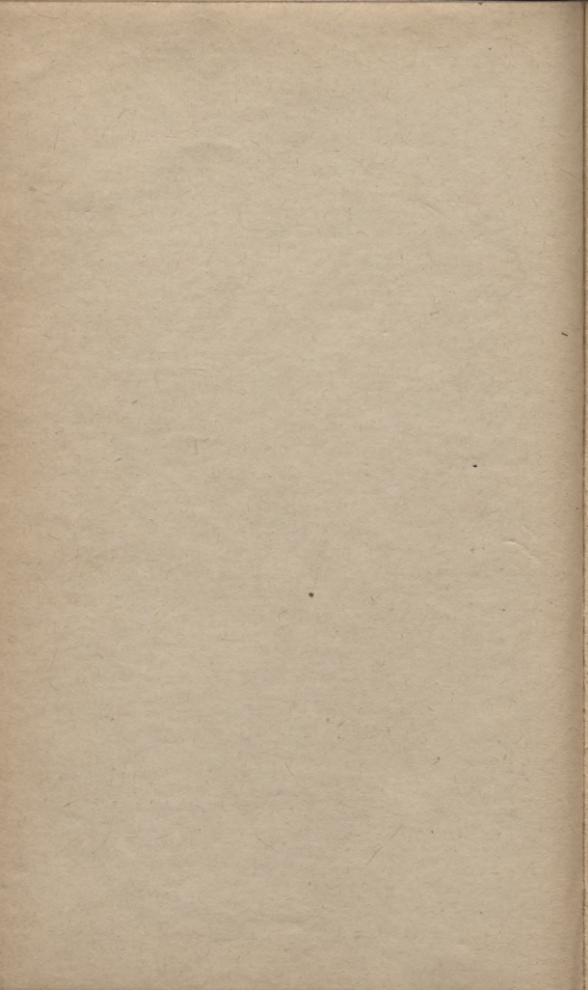

1/20

53510

-30.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0311011391